

vetlenséggel, s a közlések módjában és formáiban éreznünk kell Adyót az expresszionizmusig mindazt, amit a költészet nálunk egy évtizede csendben és hangosan átélt. Az egyéniség ereje és sajátossága, ez a különvaló világ még nem tüzesíti át azt a harminc verset, de megpörköli a tehetség melege, a fiatalság lángolása, a költői indulás láza. *Keér* Dezső harminc verse egészében: prólógus egy még kiadásra váró költői műhöz, előszó egy költő életéhez, melyet még csak ezután fog élni. (e.)

Mesemondások Jókai Mórról

— *Levél Krúdy Gyulához* —

Kedves Gyulám! Ha jól emlékszem, az utolsó levélre, mely a kezemből kikerült, még tizfilléres magyar királyi postabélyeget kellett ragasztani. És most mégis fölserkenő kedvvel és ölelkező szavakkal szeretnék írni a kis lányodnak, Szuszikának dedikált könyvedről, melyből juttattál az én kis lányomnak is. Jókai Mórról mondasz meséket az ifjúságnak és megfogod a lányod kis kezét, aki még a betűk országának kapuja előtt áll, hogy „könnyebben odataláljon majd meseországban a királyhoz, Jókai Mórhoz“.

A felnőttek az ő gögös rátartiságukban mindig leereszkednek, ha a kicsinyekhez szólanak. A nagyoknak ez a vállveregető, leggyöngédebb esetben arcotpaskoló módszer rossz és lélektelen pedagógia, amely nem ismeri a csirázó értelem, a bimbózó szív mohó fogékonyágát. Születési évszámok, szárazon főlhalmozott életrajzi adatok ezért sorvasztják a gyerekek irodalmi érdeklődését, ezért marad számukra üres fogalom a história, amelyet a költő valósággá tud álmódni. Te ünnepi mesélő kedvvel társalogsz a kicsinyekkel, éppen úgy, mint a nagyokkal, amikor a szavak csodálatos mágiájával a „tegnapok ködlovagjai“-t testesíted meg és az ifjúságunk távolába halványuló időket támasztod föl teremő hangulataidban.

A kislányom helyett, aki számára még hieroglif az alfabeta több betűje, én hallgattam meg mesemondásodat Jókai Mórról és úgy érzem, mintha szemtanuja lettem volna a kómáromi csodagyermek életének,

akinek szemében a mesék tengerszeme kéklett. Nagy jöttet ez a könyved és fejedelmi adakozás. Boldog örömmel olvastam és — bevallom — némi irigységgel az iránt az ifjúság iránt, amelyet te vezetsz el Jókaihoz. Én Jókai portréját katedrai szóvirágok száraz koszorújában láttam először és illúziókat vesztettem meredtem rá. De most ott voltam Jókai bölcsőjénél, amelyet tizenhat keresztszülő állott körül, láttam találkozását Pápán az obsitos diákkal, akit Petőfi Sándornak hívtak, jártam vele a Pilvax kávéházban, ott ültem mellette a „közvélemény asztalánál“, szemtanuja voltam, amint „Móric kisasszonyból“, a lányos szelídségű fiúból szabadságharcos lett, asszisztáltam találkozásánál az „aranyember“-rel és Rudolf királyfival. Előitem élt, szeretett és halt meg a legnagyobb mesemondó.

Ma, amikor parlagon hever az ifjúság értelem és szíve, vagy dudva növi be, mert halódik az ifjúság számára szánt irodalom, amint elcsenevészedik vagy végleg eltűnik sok régi érték és sok régi öröm, a te mesemondásod Jókairól ébresztő a süket magyar éjszakában. Ezért is köszönt téged szeretettel:

Várkonyi Titusz.

A végtelen felé

— *Komjáthy Aladár verseskötete* —

Kinevezett és minden áron felfedezett költők a rájuk ragasztott szárnyak csattogtatásával olyan zsvajt csapnak, hogy az igaz szavak muzsikája már alig hallatszik. *Komjáthy Aladár* is azok közé az igazszavú költők közé tartozik, akik *csak* a tehetség jogán szólalnak meg a magyar lírában. Új könyvében sem bukfeneczik az erőszakolt utak homoktengerében, csendesen, vágyait és szívet követve dalol azon a mezőn, ahol eddig járt. A szerelem, az ég kékje, a nap bíbora, az egyszerű élet öröme és a halál nagyszerű ismeretlensége szólítja *Komjáthy Aladárt* a költők közé. Hangja finom, képei színészek, szavai szépek, verselő kedve és ereje nemes. Sem hamis bálványokkal, sem hazug vágyakkal nem akar feltűnni és nem erőszakolja az újat. Szívesen hallgatja őt mindenki, aki a költőre szeret figyelni.